

Софија Грандаковска

UNIUS PRINCIPII

кон *Андрогинот-утопија на совршениот пол*
од Маја Бојаџиевска, Скопје: Сигмапрес, 1999.

Постои приказната дека древниот човек ја гледал стварноста, не како стварност на раздвоени точки, пресеци, расцепи, туку како организам. Вистински напор е да се погледне тоа себе како расчленето. Создавањето свест за таинствено единство, значи да се каже дека *тие се Едно*, плод на еден корен и само еден почеток-*unius principii*.

Сонот за исконската *Целина* е всушност сонот за единството на примарното двополово Едно, сон содржан во митот за андрогинот, како мит кој длабоко го имплицира едниот почеток, генератор, производител, жената и мажот во нултиот степен на сексуалноста.

Мистеријата за тоталитетот е научно фундирана во митокритичкиот есеј *Андрогин-утопија на совршениот пол* (Сигмапрес, 1999, Скопје) на авторката Маја Бојаџиевска, која земајќи ја компаративната истражувачка опција, втемелува бројни (ритуални, митолошки, езотерични, философски, литерарни) дескрипции на андрогинот и ги прекува низ комплексната имагинарна симболичка теорија на Жилбер Диран. Тоа укажува на еден длабок и повеќегласен приод кој го заокружува пеењето на истата тема-андрогинот. Но што е она што се структурира како следна писта, како можност за едно дијалогско патување низ оваа андрогина претставена слика, во овој проект за утопијата на совршениот пол? Што е она што авторката Маја Боја-

Sofija Grandakovska

UNIUS PRINCIPII

Towards *The Androgyne-Utopia of the Perfect Sex*
by Maja Bojadzievska, Skopje: Sigmapres, 1999.

A story exists of the primeval human's understanding of reality, not as a reality of separated points, sections and splits, but as an organism. It is truly toilsome to look at that **self** as fragmented. Creating an awareness of the existence of a mysterious unity is to say that *they are One*, fruit of one root and only one beginning - *unius principii*.

The "dream" of the primordial *Whole* is actually a dream of the unity of the primordial epicene One, a dream contained in the myth of the androgynous, as a myth which deeply implies the sole beginning, generator, creator, the man and the woman in their zero level of sexuality.

The mystery of the totality is academically founded in the myth-critical essay *The Androgynous - utopia of the perfect sex* (Sigmapres, 1999, Skopje) of the author Maja Bojadzievska who, embracing the comparative research option, establishes numerous (ritual, mythological, esoteric, philosophical, literary) descriptions of the androgynous being and traverses them through the complex and imaginary symbolic theory of Gilbert Durand. This suggests a deep and polyphonic approach which rounds up the chanting on the same topic - the androgynous being. But what is that which in this project on the utopia of the perfect sex is being structured as a next runway, as a possibility of a dialogue journey through this androgynous imaginative image? What is that which the author

циевска го отвора како можност за едно *постпеење* на овој митокритички есеј?

Во едно можно постпеење може да се вратат полови, идеолошки, социолошки, културни, феминистички, митокритички (...) простори и релации кои во суштина го провоцираат обзнанувањето на дијалогот како еден битен и длабоко фундиран чинител. Имено, отвореноста за средба со раздвоените андрогини соговорници и сите овие нагласени простори, укажува, исто така, на еден современ феномен каков што е дијалогот. Тоа е можност да се оперира со принципот на динамиката низ просторт и времето, да се спојува минатото со иднината, да се открива повторно незавршеноста, а со тоа и несовршеноста на нештата (заради тоа и нивната предизвикувачка моќ), како одново нова можност за одење, истражување, замислување, спојување и раздвојување, нови вистини и утопии. Тоа е дијалогот со бројните простори кои ги отвора овој запис за утопијата на совршеното полово. Тоа е постоењето на секогаш две страни, одење на Едниот кон Другиот, проникнување во другиот идентитет и негово повистинито разбирање. Тоа е отворање на копнежот за загубеното единство, онтолошки единствениот поглед на хармонијата - Целото. Значи Другиот како комплементарен, позитивен, позитен чинител, а не диспаратен, надмоќен и опозитен. Андрогинот како утопија на позитното, а не опозитното.

Митокритичкиот есеј на Маја Бојаџиевска *Андрогинот-утопија на совршениот пол* е сигурна најава за едно вакво дијалогизирачко кредо, кое, излегувајќи од методолошко-теоретските и митолошко-критичките контури, се лансира себе си во поширокиот егзистенцијален простор кадешто постои и Едното, и Другиот и Третиот, кои, ако не андрогиниот мит за потеклото, ја носат барем во себе андрогината мисла за нештата. Ваквата комуникациска функција, преку дијалошката концепција, го загатнува напредувањето на примарното на митот за андрогинот со други текстови во поширок антрополошки, општествен, егзистенцијален контекст, покажувајќи на комплексната обусловеност на она што значи митска, рајска прасостојба

Maја Bojadzievska opens as a possibility for a *postsinging* of this myth critical essay?

One such possible postsinging can frame gender, ideological, sociological, cultural, feminist, critical (...) spaces and relations that essentially provoke the proclamation of the dialogue as an important and deeply founded component. Namely, the openness to an encounter with separated androgynous collocutors and to all these highlighted spaces, also suggests a contemporary phenomenon like the dialogue. It yields a possibility to operate with the principle of dynamics through space and time, to merge past and future, to rediscover the incompleteness, thus rediscovering the imperfection of things as well (hence their challenging power). This revelation would be a new possibility to proceed, search, contemplate, merge and separate new truths and utopias. It is the dialogue with the numerous spaces that this writing on the utopia of the perfect sex opens, the permanent existence of two sides, the course of One towards the Other, discerning into that other identity and the true understanding of it. It means opening the longing for the lost oneness, the ontologically unified view on harmony - the Whole. That is, the Other as a complementary, positive and positing constituent and not as a disparate, overruling, superior and oppositional. Androgyny as a utopia of the positing and not the oppositional.

This mythocritical essay *The Androgynous - utopia of the perfect sex* by Maja Bojadzievska is a clear proclamation of such a dialogue credo, which, going beyond the theoretical and critical contours, launches itself in the broader existential space where the One, the Other and the Third exist. These, if they do not contain the myth of the androgynous origin, contain at least the androgynous thought about things. Such a communicational function, through the concept of a dialogue, foretells a superstructure of the primordial in the myth of the androgynous, built of other texts of a broader anthropological, social and existential context, thus pointing at the complex conditions for that which means mythical, heavenly primordial state of the One as a whole, as the beginning and the end of the history of the world.

на Едното како цело, како почеток и крај на историјата на светот.

Расплетувањето и плетењето на двојните моќи на нештата е еден од оние гласови кои се вклучуваат во нашето постпење за враќање кон андрогинот во единственоста на текстот, како во приказната дека древниот човек ја гледал стварноста, не како стварност на раздвоени точки, пресеци, расцепи, туку како целовит организам. Или како во приказната дека некогаш постоело Едното, а потоа се раздвоило и оттогаш секој тежнее да го пронајде својот дел. Дијалогот со Другиот, различниот, инаквиот, се покажува како дијалог на вечното враќање, но и како принцип на активирачко и надградувачко егзистенцијално патување за стигнување до себе си, Едниот како дел од Другиот, и Другиот како дел од Едниот, кон Целината. Андрогинот.

Преводот е на авторката

In the unraveling and the entwining of the twofold forces of things is one of those voices which take part in our *post singing* of the return to the androgynous being within the unity of the text, like in the story of the primeval human who saw reality not as one of separated poles, sections or ruptures but as an integral organism. Or like in the story that in *ilo tempore* only the One existed which later divided itself and that since then each strives to find his or her severed part. The dialogue with the Other, the different and the otherwise, reveals itself as a dialogue of the perpetual return, but it also reveals itself as a principle of an activating and superstructuring existential journey towards oneself, the One as an unavoidable part of the Other, and the Other as an infallible of the One, a journey towards the Totality. The Androgyny.